

MEMO

Onderwerp:
Ecologische controle dijkwerkzaamheden Haven de Val - Zuidhoek

's-Hertogenbosch,
24 juni 2010

Projectnummer:
110502.201310.005B

Van:
Gijs Kos

Opgesteld door:
Gijs Kos

ARCADIS NEDERLAND BV
Utopialaan 40-48
Postbus 1018
5200 BA 's-Hertogenbosch
Tel 073 6809 211
Fax 073 6144 606
www.arcadis.nl

DIVISIE MILIEU & RUIMTE

Afdeling:
Natuur & Archeologie

Kenmerk:
PZDB-M-10159 (Zeeweringen)
074847586:0.2

Aan:
Roy van de Voort
Bram Rietbergen

Kopieën aan:
Peter Meininger

In de ochtend van 17 juni 2010 heeft een veldbezoek plaatsgevonden aan het dijktraject Haven de Val, Zuidhoek (hierna Haven de Val). Het veldbezoek is gedaan vanuit een ecologisch oogpunt. In het bijzonder is gelet op de mitigerende maatregelen zoals deze zijn voorgesteld in de Natuurbeschermingswetvergunning die is afgegeven door de provincie Zeeland (kenmerk 09033732 / NB.09.039) en de Soortenbeschermingstoets (ARCADIS, 2009, kenmerk: PZDB-R-08174) en aanvullende stukken vanwege aanpassingen in de werkzaamheden (ARCADIS, 2009, Erratum, kenmerk PZDB-M-09112 en ARCADIS, 2009, Toetsing aanpassing werkzaamheden, kenmerk PZDB-R-B10064).

Hieronder staan eerst de 20 voorschriften uit de Natuurbeschermingswetvergunning beschreven. Deze zijn aangevuld met aanvullende maatregelen uit de andere stukken, daar waar deze geen overlap vertoonden.

1. De breedte van de werkstrook bedraagt maximaal 15 meter, gerekend vanuit de (nieuwe) waterbouwkundige teen van de dijk. Daar waar zich kwalificerend schor in de werkstrook bevindt, (tussen de dijpalen 255 en 260) bedraagt de werkstrook maximaal 10 meter, gerekend vanuit de (nieuwe) waterbouwkundige teen van de dijk.

De uitvoerder hield zich aan de breedte van de werkstrook. Alleen op het verhoogde schor en het onbegroeide deel van het schelpenstrandje aan de oostkant van schor 't Stelletje was de werkstrook breder. Dit is echter bij de provincie aangegeven (zie Toetsing aanpassing werkzaamheden).

Figuur 1: Ontgraven dijkteen en werkstrook met zand op schor 't Stelletje.

Door meer zand op deze locatie af te zetten was het mogelijk de werkstrook op het lage deel van het schor te beperken en het aantal transportbewegingen langs de dijk te verminderen.

2. De toplaag van het schor in de werkstrook (=bovenste 20 centimeter) dient apart in depot te worden gebracht en bij het herstel van de werkstrook in het schor weer als toplaag te worden teruggeplaatst.

De toplaag van het schor was apart afgezet. Bij het dichtmaken van de geul op het schor brengt de aannemer de toplaag ook weer als toplaag aan.

3. De ondertafel in de dijkdelen tussen de dijkpalen 240 en 245^{+50 meter}, 245^{+290 meter} en 255 en 261 en 273 dient te worden afgestrooid met lavasteen.

De uitvoerder heeft de ondertafel van verschillende delen van de dijk afgestrooid met lavasteen.

4. De boventafel van de dijkdelen tussen de dijkpalen 240 en 245^{+290 meter} en 257 en 273 dient met betonzuilen te worden bekleed.

De uitvoerder heeft de boventafel van verschillende delen van de dijk bekleed met betonzuilen.

5. Vóór 15 maart dient het gras op de dijk kort gemaaid te worden.

Vanaf half maart vonden voorbereidende werkzaamheden plaats langs de dijk. Het gras op de kruin was niet kort gemaaid, maar door transport en zandverplaatsingen en aanpassingen van het onderhoudspad is de dijk vanaf 15 maart verstoord. Op de dijk broedden ten tijde van het veldbezoek geen vogels.

6. De werkzaamheden aan de dijkdelen tussen de dijkpalen 245^{+50 meter} en 248^{+50 meter} en dijkpalen 255 en 261^{+50 meter} dienen uiterlijk op 1 april óf vanaf 15 juli aan te vangen. De werkzaamheden kunnen tussen 1 april en 15 juli aanvangen indien de dijkdelen uiterlijk vanaf 1 april regelmatig verstoord worden.

De werkzaamheden tussen dp 245^{+50 meter} en 248^{+50 meter} (inlaag Galgenpolder) en dijkpalen 255 en 261^{+50 meter} (schor 't Stelletje) zijn binnen bovenstaande tijdsbestek begonnen. Voor aanvang van het broedseizoen is begonnen met voorbereidende werkzaamheden langs de inlaag en het schor. Tijdens het veldbezoek vond nog steeds verstoring plaats door verschillende werkzaamheden voor deze delen.

Figuur 2: Werkzaamheden vinden langs verschillende delen van de dijk plaats. Van links naar rechts: langs Haven de Val, langs de Gouweveerpolder en langs de polder Zuidhoek.

ARCADIS

7. De onderhoudsweg op de buitenberm van het dijktraject blijft niet-toegankelijk voor fietsers en dient daartoe te worden afgestrooid met grond en ingezaaid met gras.

Deze maatregel is pas te controleren na afronding van de werkzaamheden.

8. Eventuele aanleg en gebruik van een onderwaterdepot en/of een tijdelijk aan te leggen loswal maakt geen onderdeel uit van deze vergunning en is niet toegestaan. Het gebruik van de onder- en boventafel van de te verbeteren dijkglooiing, inclusief aangrenzende zone in de werkstrook, als tijdelijk depot voor de aan- en afvoer van stenige materialen maakt wel onderdeel uit van deze vergunning en is toegestaan.

Voor de werkzaamheden was geen onderwaterdepot of loswal in gebruik. Materiaal was op de dijk, in de werkstrook of tijdelijke depots afgezet.

9. Indien het voorland uit slik bestaat, dienen vrijkomende grond en stenen ter plaatse van de kreukelberm verwerkt te worden en niet over de gehele werkstrook. De stenen en grond dienen egaal over grote dijklengte verdeeld te worden. Perkoenpalen en overige vrijkomend materiaal dienen uit het Natura 2000-gebied verwijderd en afgevoerd te worden.

Deze maatregel is pas te controleren na afronding van de werkzaamheden.

10. Het voorland (slik en schor) in de werkstrook dient aansluitend op de werkzaamheden op de oorspronkelijke hoogte te worden teruggebracht. Voor slik geldt dit voor de werkstrook buiten de kreukelberm, voor schor echter over de gehele breedte van de werkstrook. Eventuele kreekjes die binnen de werkstrook (en buiten de kreukelberm) zijn gelegen dienen vooraf geregistreerd, en na afloop, hersteld te worden.

Deze maatregel is pas te controleren na afronding van de werkzaamheden.

11. Er vindt op het slik of schor buiten de werkstrook en in aangrenzende dijktrajecten geen opslag plaats van materiaal en/of grond.

Met uitzondering van het onbegroeide schelpenstrand aan de oostkant van het schor, was buiten de werkstrook geen materiaal en/of grond opgeslagen (zie voorschrift 12).

12. Bij het uitvoeren van overlagingswerkzaamheden van de huidige dijkbekleding blijft verstoring (bijvoorbeeld in de vorm van werkzaamheden) plaatsvinden totdat het gietasfalt of asfaltmastiek volledig is uitgehard.

Tijdens het veldbezoek is vastgesteld dat verstoring door de werkzaamheden plaatsvindt. Langs vrijwel het gehele dijktraject vond verstoring plaats. Dit betekent dat tot uitharding het dijktraject verstoring plaatsvond.

13. Er vindt geen betreding van het voorland buiten de werkstrook plaats, niet door personen noch met materieel, tenzij in locatiespecifieke voorschriften anders is aangegeven.

Tijdens het veldbezoek is geen overtreding van dit voorschrift geconstateerd.

14. Alle materialen en afval dienen op een zodanige wijze opgeslagen te worden dat ze niet door verwaaiing, verspoeling of op andere wijze in het Natura 2000-gebied verspreid kunnen raken.

Alle materialen en afval lijken zo opgeslagen te zijn, dat deze niet zonder meer verspreid raakten. Dit voorschrift hangt samen met voorschrift 15 en is pas goed te controleren na afloop van de werkzaamheden.

ARCADIS

15. Na afloop van de werkzaamheden dient het dijktraject in ordelijke toestand te worden achtergelaten, uiterlijk per 31 oktober van hetzelfde jaar als uitvoering, hetgeen wil zeggen dat ten behoeve van de werkzaamheden gebruikte en/of vrijgekomen materialen en afval worden opgeruimd en uit het Natura 2000-gebied afgevoerd.

Deze maatregel is pas te controleren na afronding van de werkzaamheden.

16. Bodem- en waterverontreinigende stoffen die ten gevolge van de vergunde activiteit in aanraking komen met de bodem of het oppervlaktewater worden onverwijld opgeruimd en naar een erkende verwerker gebracht.

Ten tijde van het veldbezoek was van een situatie zoals hierboven vermeld geen melding gemaakt en is zodoende (nog) niet aan de orde.

17. Er wordt geen geluidsapparatuur of geluid producerende apparatuur gebruikt, anders dan strikt noodzakelijk is (voor de uitvoering en in verband met communicatie of veiligheid).

Langs de dijk waren verschillende machines aan het werk. Hierbij ging het voornamelijk om kranen voor de dijkwerkzaamheden en trekkers met aanhangers voor transport van materiaal. Het ging hierbij om strikt noodzakelijke apparatuur. Tijdens het veldbezoek zijn geen overbodige zaken aangetroffen.

18. De vergunning moet aanwezig zijn op de locatie van de werkzaamheden. Medewerkers ter plaatse moeten op de hoogte zijn van de in de vergunning opgenomen voorschriften.

Een kopie van de vergunning is verstrekt voor aanvang van de werkzaamheden. Voor aanvang van de werkzaamheden zijn de voorschriften van de vergunning doorgenomen met de uitvoerder.

19. U dient minimaal twee weken voor aanvang van de werkzaamheden te melden wanneer u begint met uw werkzaamheden. U doet dit via het emailadres handhaving.groen@zeeland.nl onder vermelding van kenmerknummer NB.09.039.

Projectbureau Zeeweringen heeft aanvang van de werkzaamheden gemeld.

20. Uiterlijk 2 dagen nadat de werkzaamheden zijn beëindigd wordt dit gemeld op het hierboven genoemde e-mail adres onder vermelding van kenmerknummer NB.09.039.

Deze maatregel is pas te controleren na afronding van de werkzaamheden.

Hieronder volgende overige, nog aanvullende, maatregelen in het kader van de Flora- en faunawet.

Ten behoeve van de levendbarende hagedis zijn een aantal maatregelen genomen. Theo de Jong van Viridis was betrokken bij de sloop van de Muraltmuurtjes waar de levendbarende hagedis zijn biotoop vond:

“Voorafgaande aan het slopen van de muurtjes hebben we op vijf dagen gezocht naar levendbarende hagedissen. Op 24 maart is door ons een vrouwtje levendbarende hagedis gevangen en overgezet naar het nieuw aangelegde biotoop. Op die dag en op een aantal dagen daarna is steeds één hagedis op steeds dezelfde plaats gezien. Dit dier hebben we niet kunnen vangen. Omdat we op geen van de dagen op andere plaatsen hagedissen hebben gezien gaan we er vanuit dat er maar twee hagedissen aanwezig waren.

ARCADIS

De sloop van de muurtjes is op 1 april aangevangen. In eerste instantie was het de bedoeling de muurtjes vanaf de noordoostkant af te slopen. Omdat dit echter de voor hagedissen meest geschikte delen betreft hebben we voorgesteld om vanaf de noorwestkant af te slopen. Hierover is met jou overleg gevoerd. Jij hebt dit, zoals je vertelde, besproken met P. Meininger. Ook jullie vonden dit een goed plan. Dit heb ik gecommuniceerd met de uitvoerder I. Scherpenisse. Ook hij ging akkoord, mits de directie van Rijkswaterstaat dit zou melden aan zijn directie. Hierover hebben ij contact gehad en jij hebt dit met Rijkswaterstaat besproken. Kennelijk is daar ergens een storing opgetreden, want de directie van de aannemer was niet op de hoogte van de gewijzigde plannen. Zij waren hier zo ontstemd over dat ze besloten het slopen van de muurtjes op de oorspronkelijke wijze uit te voeren. Dit betekende al snel dat alle voor hagedissen geschikte delen gesloopt zijn. Ook de plaats waar wij de enige hagedis gezien hebben is hier bij gesloopt. Op dat moment verviel voor ons de noodzaak om steeds bij het slopen aanwezig te zijn. Bovendien was er ook geen noodzaak meer om de muurtjes met een tempo van 50 meter per dag te slopen. Dit heb ik met jou besproken en later doorgegeven aan I. Scherpenisse. Hierna zijn de muurtjes in één dag verwijderd. Binnen afzienbare tijd zullen we een beknopte rapportage opstellen waarin ook bovenstaande beschreven wordt. Op die manier kan naar de wetgever gemotiveerd worden aangegeven waarom er veranderingen in de sloopplannen zijn aangebracht.”

Van de acties rond de levenbarende hagedis volgt nog een rapportage van Viridis.

Ten behoeve van de kruinverhoging wordt het binnentalud van de dijk ter hoogte van de kruinverhoging ook gemaaid.

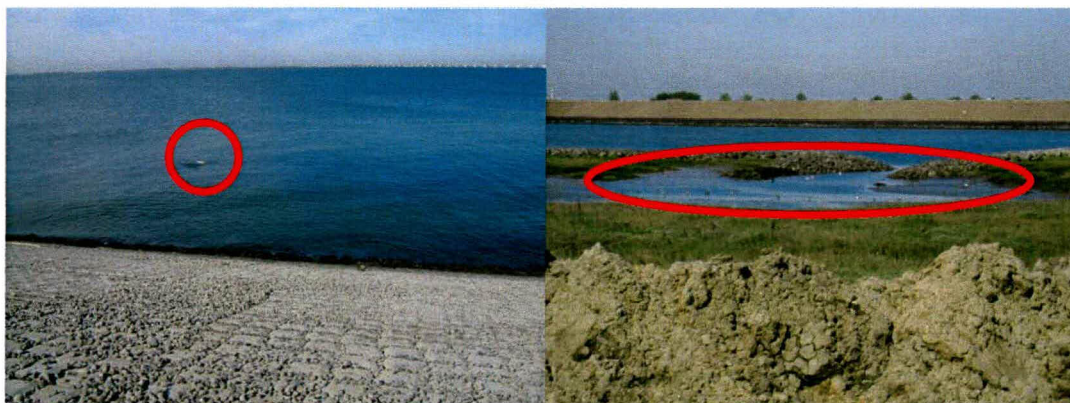
Verschillende delen van het dijktraject waren binnentaluds gemaaid ten tijde van het veldbzoek.

Figuur 3: Gemaaid buitentalud.

Overige zaken

Op het schor en langs de dijk zijn ondanks de werkzaamheden verschillende vogels waargenomen. Visdiefjes visten langs de dijk en op het schor foerageerden verschillende vogels.

Figuur 3: Vogels bevonden zich nog steeds binnen de verstoringszone van het dijktraject. Links visdiefje, rechts verschillende vogelsoorten op het schor.

ARCADIS

Aandachtspunten dijktraject

In onderstaand schema staan aandachtspunten en gerelateerde acties. De aandachtspunten gaan vooral over afronding van de werkzaamheden. Maatregelen die niet zijn opgenomen worden / zijn naar wens uitgevoerd. Graag wel aandacht blijven houden voor het correct uitvoeren van deze maatregelen!

<i>Aandachtspunt</i>	<i>Gerelateerde actie</i>
Schorherstel	Letten op dat de toplaag ook weer als toplaag wordt afgezet.
Uitvoeren van afrondende werkzaamheden (o.a. opruimen van vrijgekomen materiaal)	Verwijderen van vrijgekomen materiaal door uitvoerder.